

Klub poslanika Socijaldemokrate i Liberalna partija Crne Gore

Kancelarija br. 13, Telefon: +382 (0) 20 404 515

e mail: klubposlanikasdilpcg@skupstina.cg

CRNA GORA

SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMJENO:	26. 04	20 20	GOD.
PROSIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/20-4		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

SKUPŠTINA CRNE GORE

- Predsjedniku Ivanu Brajoviću -

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam sljedeće pitanje, na Trećoj - posebnoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja 29.04.2020. godine, predsjedniku Vlade Crne Gore, gospodinu Dušku Markoviću:

Kada se očekuje definisanje paketa dugoročnih mjera za podršku privredi?

U pitanju je neizmjereno važan paket mjera, koji treba da bude usmjeren na oporavak crnogorske privrede, njen dugoročno održiv razvoj sa posebnim fokusom na potrebu jačanja realnog sektora, odnosno znatno intenzivnijeg razvoja domaće proizvodnje.

Da li je urađena i određena projekcija neophodnih sredstava u ovoj godini za realizaciju svih mjera, uključujući i navedene dugoročne, kao i izvora iz kojih će se ta sredstva obezbijediti?

Izvjesno je da će prihodi budžeta biti značajno manji u odnosu na planirane, kao i da će i pored neophodnih smanjenja nemandatornih ili diskrecionih budžetskih troškova biti svakako potrebna dodatna sredstva za likvidnost budžeta i sprovođenje adekvatnih socio-ekonomskih mera za saniranje negativnih posljedica epidemije COVID-19.

Molim Vas da mi odgovor dostavite i u pisanoj formi.

Predsjednik Kluba poslanika

mr Boris Mugoša

Klub poslanika Socijaldemokrate i Liberalna partija Crne Gore

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	18.5.	2020	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-01-1/20-4/2		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Vlada Crne Gore
Predsjednik

Broj: 01 - 2390

Podgorica, 12. maj 2020. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Ivan Brajović, predsjednik

Poštovani predsjedniče,

U skladu sa stavom 7 člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu dostavljam pisane odgovore na poslanička pitanja postavljena tokom Premijerskog sata održanog 29. aprila 2020. godine, kako bi isti bili dostavljeni uvažanim poslanicima.

Duško Marković

Klub poslanika Socijaldemokrate i Liberalna partija Crne Gore, Boris Mugoša

POSLANIČKO PITANJE

Koji su razlozi, sada već, veoma ozbiljnog kašnjenja u realizaciji projekta autoputa, i kada će isti biti završen, imajući u vidu da je prvobitni rok završetka bio u maju 2019. godine?

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

ODGOVOR

Uvaženi poslaniče Mugoša,

Dozvolite mi da Vam, ne samo kao predsjednik Vlade nego i kao stariji čovjek, kažem bez ustezanja da pametno i mudro govorite. I zbog toga mi je drago što ću danas imati priliku da na ove teme sa Vama diskutujem.

Složićemo se da je poslije brige o zdravlju naših građana najvažniji oporavak naše ekonomije i briga o standardu naših građana. To jeste zadatak i odgovornost Vlade, ali i svih sudionika privredne aktivnosti, posebno u okolnostima krize poput ove koja nas je zadesila i čije posljedice još ne sagledavamo i nijesmo u stanju da ih potpunosti sagledamo.

Vlada nastoji da pravovremeno i sveobuhvatno podrži privredu, i kao što znate do sada su donijeta dva paketa mjera. Dozvolite da ponovom i ako ste u toku. One imaju za cilj stvaranje uslova za očuvanje ekonomskog potencijala Crne Gore i očuvanje radnih mjesta, odnosno materijalnog položaja našeg čovjeka, kao najvrednijeg resursa. Dakle, naša politika nije politika davanja poklona i preživljavanja, nego politika razvoja i izvjesne budućnosti.

I odmah na početku da kažem – već se radi na trećem paketu ekonomskih mjera, i podrška države će biti nesporna i sasvim izvjesna .

Ali da budem sasvim direktan – u narednoj fazi ključnu ulogu će imati finansijski sektor.

Razvoj savremene tržišne ekonomije neraskidivo je vezan za razvoj bankarskog i finansijskog sektora. Kriza koja je počela, a sa kojom ćemo se tek suočavati, izvorno nije ekonomska i za njeno prevazilaženje od presudnog značaja će biti uključivanje bankarskog sektora.

Država ne može i ne treba da bude sama na zadatku oporavka ekonomije i očuvanja privredne supstance. Naprotiv, podrška privrednim subjektima jeste i interes komercijalnih banaka. Nema stabilnosti ni za bankarski sistem ukoliko prijeteća nelikvidnost ugrozi zdravo tkivo naše privrede. U tom slučaju – svi bi bili na gubitku.

Dakle, Centralna banka, Ministarstvo finansija, komercijalne banke i Investiciono razvojni fond – sada su najpotrebniji privredi. Zbog toga u pogledu ekonomskog opredjeljenja treba da budu jedno i zajedno.

Kao što vidite, Vlada se uspješno nosi sa teretom vremena u kojem živimo. Mjerama koje smo preduzeli i na kojima i dalje radimo, nastojimo da zaštitimo ekonomske interese privrede i građana.

To je i dio naših ukupnih nastojanja u stvaranju novog, unaprijeđenog poslovnog ambijenta kao preduslova ubrzanog razvoja poslije krize. Zbog toga očekujem da će poslovna zajednica prepoznati šanse za veća ulaganja u realni sektor i u proizvodne djelatnosti.

Dozvolite mi ovdje da iskočim za trenutak od pripremljenog odgovora. Ovih dana u kontinuitetu dobijamo brojne inicijative i predloge. Oni se najčešće svode na to - izdvojite toliko novca i podijelite. Nažalost, takve inicijative dobijamo i od naših socijalnih partnera. Ne ubrajam u to sindikate jer to jeste i priroda njihovog interesa. Ali takve zahtjeve dobijamo i od privrednih udruženja, od Unije poslodavaca, Privredne komore, udruženja menadžera.

Ovo je vrijeme kada treba više kreativnosti i napora da ono što uvozimo proizvodimo u Crnoj Gori.

Pokazali smo da to možemo, pokazali smo da imamo znanje za to, ali nam je potrebno samo novo pregnuće. Dakle pozivam sve naše uvažene partnere da predlože projekte na osnovu menadžerskog znanja da neke projekte pokrenemo, a da Vlada obezbijedi novac za njihovo finansiranje.

Zašto ne mogu crnogorske kompanije da naprave konzorcijum o otvaranju i izgradnji cementare u Pljevljima da ne uvozimo nijedan kilogram cementa, da ne uvozimo nijednu ciglu, da ne uvozimo kreč, opeku. Da zapošljavamo ljude i trošimo 17 miliona tona sirovine koja je na jednom mjestu lagerovana. I zašto da farmaceutske kompanije ili veliki dobavljači ne pokrenu ili ne zatraže podršku za pokretanje proizvodnje za opremu koja je neophodna zdravstvu, zaštitnu i svaku drugu. Zašto moramo na našim putevima, auto- putu i drugim putevima, sve što je galanterija koja je neophodna za to uvoziti iz inostranstva kada možemo to proizvoditi u Metalcu ili negdje drugo.

Takve inicijative takvi projekti, takvi ekonomski elaborati su potrebni Vladi a Vlada će naći sredstva da ih isfinansira. Želim da u Parlamentu svi učinimo napor i napravimo pritisak na naše nesporno znanje i sposobnost da preokrenemo način razmišljanja u onome što je naša stvarna ekonomska potreba i naš potencijal. Ne samo u resursima, nego i ljudima koje imamo.

Dakle, nova ekonomska epoha mora započeti proizvodnjom, i usvajanjem filosofije ekonomskog patriotizma. Da proizvodimo i pronalazimo kupce za ono što smo proizveli, da sve proizvedeno ima plasman na domaćem tržištu. Vlada će, u okviru ingerencija koje joj stoje na raspolaganju, raditi na tome u budućem periodu.

Uloga Države u ukupnom društvenom razvoju nije mala, ali stvarni nosioci ekonomskog razvoja su privrednici: od preduzetnika do korporacije, i baš u prethodnom osvrtu sam na to i mislio. Ponavljam da je stečeni kapital mrtav kapital ukoliko nije reinvestiran, od njega niko nema koristi, pa ni sami vlasnici. Ovo je istovremeno i šansa i obaveza za velike vlasnike kapitala i akumuliranog profita.

Poslaniče Mugoša,

Okolnosti uzrokovane pandemijom virusa COVID-19 na globalnom nivou, uzrokovace pad BDP-a, sa čim će se suočiti i Crna Gora. Projekcije nijesu optimističke. Nemogućnost da se privredna aktivnost odvija u punom kapacitetu rezultiraće smanjenim prihodima budžeta dok će na drugoj strani biti neophodno obezbijediti sredstva za finansiranje mjera za saniranje posljedica epidemije na privredu.

Sve ovo zahtijeva donošenje Rebalansa budžeta za 2020. godinu, kojim će se stvoriti dodatni fiskalni prostor za realizaciju mjera podrške privredi i građanima.

Shodno Zakonu o budžetu za 2020. godinu planiran je deficit budžeta na nivou od 1% BDP-a što je trebalo biti potvrda postignutih ciljeva i ostvarenih rezultata kroz fiskalnu konsolidaciju u prethodne tri godine.

Takođe, sredstva za finansiranje ovogodišnjeg budžeta u potpunosti su bila obezbijeđena kroz akumulirane depozite iz prethodne godine. Ipak, nove okolnosti zahtijevaju revidiranje postojećih budžetskih planova jer će očekivano smanjenje budžetskih prihoda i finansiranje mjera podrške privredi dovesti do povećanja deficita budžeta, a što posljedično zahtijeva i dodatna sredstva za njegovo ostvarivanje.

Crna Gora je zbog svoje promišljene ekonomske politike, neposredno prije izbijanja pandemije, dobila garanciju Svjetske banke u iznosu od 80 mil. eura koja će obezbijediti povoljno zaduženje od najmanje 250 miliona eura.

Na ovaj način, zahvaljujući našoj reputaciji kod međunarodnih kreditora, olakšaće se pristup finansijskim tržištima i obezbijediti najznačajniji iznos sredstava neophodnih za finansiranje budžeta u 2020. godini. Pored navedenog, dio sredstva biće obezbijeđen kroz kreditnu podršku MMF-a kao i Evropske komisije.

Konkretno, u ovom trenutku, pregovara se za obezbjeđivanje sredstava u iznosu od 508 miliona eura. Od navedenog iznosa, 455 miliona eura će biti obezbijeđeno kroz kreditne aranžmane, dok je oko 53 miliona eura obezbijeđeno iz donacija.

Razgovori se vode kako sa domaćim, tako i sa inostranim finansijskim institucijama. Ministarstvo finansija je u svakodnevnoj komunikaciji sa Svjetskom bankom, Evropskom komisijom, Međunarodnim monetarnim fondom, Evropskom bankom za obnovu i razvoj, Evropskom investicionom bankom i Razvojnou bankom Savjeta Evrope.

Kod svih ovih adresa postoji spremnost za definisanje paketa podrške Crnoj Gori u cilju smanjivanja socio-ekonomskih posljedica koje su nastale usljed epidemije.

Od Evropske komisije očekuje se finansijska podrška od okvirno 60 miliona eura, uz skoro definisanje uslova korišćenja tih sredstava. Evropska komisija već je odobrila da se sredstva IPA aranžmana, u iznosu od 53 miliona eura, preusmjere i iskoriste za realizaciju tekućih urgentnih potreba u oblasti zdravstva i podrške privredi i građanima.

Ne zaboravimo i da smo jedina zemlja u regionu koja je donijela Strategiju pametne specijalizacije. Sada imamo dobru priliku za njenu primjenu. Svako ko ima ideju i projekat koji može doprinijeti ekonomskom razvoju Crne Gore, imaće sredstva da taj projekat i realizuje.

Kao što sam rekao, naša nova ekonomska rješenja moraju biti zasnovana na potencijalima koje imamo u poljoprivredi, zelenoj energetici, turizmu, ekonomiji znanja i digitalnoj ekonomiji.

Prethodna dva mjeseca su nam pokazala da naš sistem može biti znatno efikasniji i brži, da se problemi mogu rješavati i satno – a ne dnevno ili sedmično, a uvjerali smo se i u efikasnost ne malog broja institucija u mjeri značajno većoj od očekivane.

Vjerujem da ćemo i na ovom kratkom ali izuzetno dragocjenom iskustvu, kreirajući novi ekonomski pristup, još uspješnije odgovoriti izazovima novog vremena koje je već pred nama ili u kojem smo već.

Hvala na pažnji!